

HP 29/7/2010

**[NIEUWE]
[KUNST]**

Desolate impressies zijn wel mooi

'Met photoshop doen wij de werkelijkheid steeds meer geweld aan. Geen foto is nog zoals het was. We maken er ideale plaatjes van die vrijvingloos de hersenen inglijden.'

Deze woorden van de Nederlandse fotograaf Dranac maken duidelijk dat hij een afkeer heeft van 'plaatjes' waarin de wereld perfect is. Een afkeer die we wel begrijpen als het gaat om foto's van superslanke modellen met een egaal perzik-huidje of stadfoto's waarop niets onoirbaars te zien is. Soms vinden we het prachtig, die perfectie, maar steeds vaker vragen we ons af: hoe ver kun je gaan? Met name in de fotojournalistiek is het manipuleren van de werkelijkheid niet langer acceptabel. Persbureaus en ook World Press Photo hanteren tegen-

woordig strenge regels. Maar dat betekent niet dat alle fotojournalisten en documentaire fotografen de werkelijkheid en niets anders dan de zui-vere werkelijkheid laten zien. Sterker: de techniek maakt digitale manipulatie steeds eenvoudiger. En we zijn zo gewend geraakt aan perfecte beelden dat we er al vanuit gaan dat ons zelden of nooit de werkelijkheid wordt voorgelaten. We laten het langs ons heen gaan en hechten er verder geen waarde aan. Dranac noemt dat 'beelden die niet verteerder hoeven te worden en daarom snel weer een leeg gevoel achterlaten'.

In het ABC Architectuurcentrum in Haarlem zijn deze zom-mer fotowerken op groot formaat (2 bij 1 meter) van Dranac te zien. Foto's van zijn project Haarlem-Harlem en van New

Dranac: intuïtieve foto's van stadslandschappen.

PUBLICITEITSFOTO

oranje streep. Later begin ik die foto steeds mooier te vinden. Juist omdat hij niet bedacht is maar echt: omdat de camera registreerde zoals het was.'

Hoezo geen ideale plaatjes, vraag je je bij de expositie af? Tussen de foto's onder een brug, straathoeken, verkeersborden en voorbij zoevende taxi's zien we een avondfoto van het café Esperanto. 'Always open' staat er op de ramen. Dranac weet hier op spannende wijze de desolate sfeer van het leven in de stad te vangen, realistisch met tegelijk iets onwerkelijks. Mooi is ook de foto met het kussende paar op Ground Zero dat doet denken aan die wereldberoemde kus uit 1950, van een stelletje in Parijs, gemaakt door Robert Doisneau.

De werkelijkheid is niet weggepoetst. Dat de wereld niet perfect is maakt Ground Zero glashelder. Maar een oprechte fotografische kijk op de werkelijkheid kan wel heel mooi zijn.

York: intuïtieve foto's van stadslandschappen, gevangen in een split second, met een handzame camera. Geen bedachte foto's

waarmee niets mis is. Wat niet wil zeggen dat Dranac maar raak fotografeert. „Ik kan een dag dwalen zonder het te vinden”, zegt hij in een begeleidende tekst. „Eerst moet ik alle fotografische verwachting loslaten. Openstaan voor het nu, voor het samenspel van een lan- taarnpaal, een lichtreclame, twee mensen in een portiek en hoe het licht valt. Met dat intense gevoel: dit is het. Even later zal het weer zijn verdampt. Ik beslis in een split second, zet mijn camera neer en druk af.”

Diep in zijn hart wil Dranac natuurlijk ook de ideale foto maken. Dus is hij streng voor zichzelf. „Mijn hersenen willen het plaatje mooier maken: een stap naar links, even wachten tot de auto uit beeld is... Zo verpest ik het. Daarom fotografeer ik zonder zoekert. Intuïtief. Pas na het ontwikkelen zie ik wat ik heb gefotografeerd. Soms baal ik, omdat er net een oranje taxi door het beeld schiet: een vette

JAN RIJSDAM

Dranac in ABC Architectuurcentrum Haarlem, di. t/m za. 12-17 uur, 20-13-17 uur.